

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 18ης Ιουνίου 1996

Υπόθεση T-150/94

Juana de la Cruz Vela Palacios
κατά
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών
Κοινοτήτων

«Υπάλληλοι - Προσφυγή ακυρώσεως και αγωγή αποζημιώσεως - Παραδεκτό
- Υποβολή ενστάσεως μέσω τηλεομοιοτυπίας - Έκθεση βαθμολογίας -
Καθυστερήση - Αιτιολογία μειώσεως βαθμολογίας - Ηθική βλάβη»

Πλήρες κείμενο στη γαλλική γλώσσα II - 877

Αντικείμενο: Προσφυγή-αγωγή έχουσα ως αντικείμενο την ακύρωση, αφενός, της αποφάσεως της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της 18ης Ιουνίου 1993 σχετικά με τη σύνταξη των εκθέσεων βαθμολογίας της προσφεύγουσας-ενάγουσας για τις περιόδους από 1ης Δεκεμβρίου 1986 μέχρι 31ης Αυγούστου 1988, και από 1ης Σεπτεμβρίου 1988 μέχρι 31ης Αυγούστου 1990 και, αφετέρου, της αποφάσεως της 13ης Ιανουαρίου 1994 περί απορρίψεως της διοικητικής ενστάσεως κατά των εκθέσεων αυτών, καθώς και την αποκατάσταση της ζημίας που η προσφεύγουσα-ενάγουσα ισχυρίζεται ότι έχει υποστεί από υπηρεσιακά πταίσματα διαπραχθέντα από την υπηρεσία διοικήσεως της καθής.

Αποτέλεσμα: Υποχρέωση της καθής για ικανοποίηση ηθικής βλάβης και απόρριψη, κατά τα λοιπά, της προσφυγής-αγωγής.

Επιτομή της αποφάσεως

Προσληφθείσα στην Οικονομική και Κοινωνική των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΟΚΕ) το 1986, η προσφεύγουσα-ενάγουσα διορίστηκε ως γραμματέας στενοδακτυλογράφος το 1987. Έκτοτε, άρχισαν να συσσωρεύονται προβλήματα, τόσο διοικητικού χαρακτήρα όσο και αναφορικά με τις σχέσεις της με το καθού οργάνου. Μεταξύ άλλων, η προσφεύγουσα-ενάγουσα υπέστη επανειλημμένες μεταθέσεις απ' τη μια υπηρεσία στην άλλη.

Στις 4 Μαρτίου 1992, η καθής συνέταξε τις εκθέσεις βαθμολογίας της προσφεύγουσας-ενάγουσας για τις περιόδους από 1ης Δεκεμβρίου 1986 μέχρι 31ης Αυγούστου 1988 και από 1ης Σεπτεμβρίου 1988 μέχρι 31ης Αυγούστου 1990. Οι εκθέσεις αυτές, που φέρουν τις ημερομηνίες, αντιστοίχως, της 1ης Σεπτεμβρίου 1988 και της 14ης Σεπτεμβρίου 1990, ετέθησαν στη διάθεση της προσφεύγουσας-ενάγουσας στις 6 Μαρτίου 1992. Η τελευταία δήλωσε ότι είχε λάβει γνώση αυτών στις 7 Απριλίου 1992.

Σύμφωνα με το άρθρο 43, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΚΥΚ), η ικανότητα, η απόδοση και η συμπεριφορά στην υπηρεσία κάθε υπαλλήλου αποτελούν το αντικείμενο περιοδικής εκθέσεως που συντάσσεται τουλάχιστον ανά διετία σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται από κάθε όργανο κατά τις διατάξεις του άρθρου 110. Σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της ίδιας διατάξεως, η έκθεση αυτή γνωστοποιείται στον υπάλληλο ο οποίος έχει την ευχέρεια να επισυνάπτει κάθε παρατήρηση που θεωρεί χρήσιμη.

Σύμφωνα με το άρθρο 110, πρώτο εδάφιο, του ΚΥΚ, οι γενικές διατάξεις προς εκπέλευση του ΚΥΚ θεσπίζονται από κάθε όργανο. Η απόφαση 1001/81 Α της ΟΚΕ περί θεσπίσεως αυτών των γενικών διατάξεων όσον αφορά τους υπαλλήλους της ΟΚΕ, απαιτεί, μεταξύ άλλων, να συντάσσεται έκθεση βαθμολογίας για κάθε υπάλληλο κάθε δύο έτη, κάθε βαθμολογία να αφορά αυστηρώς την περίοδο αναφοράς, κάθε δυσμενής τροποποίηση των αναλυτικών εκτιμήσεων σε σχέση με την προηγούμενη έκθεση να δικαιολογείται και η έκθεση βαθμολογίας να

γνωστοποιείται στον βαθμολογούμενο υπάλληλο εντός προθεσμίας ενός μηνός μετά το πέρας της περιόδου αναφοράς.

Στις 7 Απριλίου και 7 Μαΐου 1992 η προσφεύγουσα-ενάγουσα προσέβαλε τις προμνημονευθείσες εκθέσεις βαθμολογίας για τον λόγο ότι είχαν συνταχθεί παρατύπως. Στις 19 Απριλίου 1993 η επιτροπή ίσης εκπροσωπήσεως όσον αφορά τις εκθέσεις βαθμολογήσεως διατύπωσε γνώμη με την οποία υπέδειξε ορισμένες τροποποιήσεις. Τέλος, με απόφαση που κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα-ενάγουσα στις 18 Ιουνίου 1993, ο γενικός διευθυντής της ΟΚΕ συνέταξε τα οριστικά κείμενα των δύο εκθέσεων, συμπεριλαμβάνοντας τις τροποποιήσεις που είχαν υποδειχθεί από την επιτροπή ίσης εκπροσωπήσεως όσον αφορά εκθέσεις βαθμολογήσεως.

Στις 17 Σεπτεμβρίου 1993, κατά το διάστημα μεταξύ 19:07 και 19:10, η προσφεύγουσα-ενάγουσα υπέβαλε στην καθής, μέσω τηλεομοιοτυπίας, κατά της αποφάσεως της 18ης Ιουνίου 1993, διοικητική ένσταση σύμφωνα με το άρθρο 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ. Στις 13 Ιανουαρίου 1994 η καθής απέρριψε την ένσταση αυτή ως εκπρόθεσμη και, εν πάση περιπτώσει, ως αβάσιμη.

Επί του παραδεκτού

Όσον αφορά το παραδεκτό του αιτήματος ακυρώσεως

Το παραδεκτό της προσφυγής-αγωγής δεν μπορεί να τεθεί από αμφισβήτηση λόγω του ότι η διοικητική ένσταση υποβλήθηκε μέσω τηλεομοιοτυπίας. Πράγματι, η υποβολή από τους υπαλλήλους διοικητικών ενστάσεων δεν υπόκειται σε καμιά προϋπόθεση ως προς τον τύπο (σκέψη 23).

Παραπομπή: ΠΠ:Κ, 26 Σεπτεμβρίου 1990, T-139/89, Virgili-Schettini κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1990, σ. II-535, σκέψη 19

Περαιτέρω, μόνο η ημερομηνία κατά την οποία η υπηρεσία διοικήσεως δύναται να λάβει γνώση της ενστάσεως είναι η μόνη που μπορεί να ληφθεί υπόψη. Εξάλλου, στον διάδικο που προβάλλει την εκπνοή μιας προθεσμίας εναπόκειται η προσκόμιση της σχετικής αποδείξεως (σκέψεις 24 και 25).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 11 Ιουλίου 1991, T-19/90, Von Hoessle κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1991, σ. II-615, σκέψη 25· ΠΕΚ, 25 Σεπτεμβρίου 1991, T-54/90, Lacroix κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-749, σκέψη 29

Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η προσφεύγουσα απέστειλε την ένστασή της μέσω τηλεομοιοτυπίας στις 17 Σεπτεμβρίου 1993, μία ημέρα πριν από την εκπνοή της προθεσμίας, οπότε η καθής μπορούσε να λάβει γνώση της ενστάσεως ήδη από τις 17 Σεπτεμβρίου 1993. Η καθής δεν προσκόμισε κανένα αποδεικτικό στοιχείο κατά του συμπεράσματος αυτού (σκέψεις 26 και 27).

Όσον αφορά το παραδεκτό του αιτήματος αποζημιώσεως

Μεταξύ του αιτήματος ακυρώσεως και του αιτήματος αποζημιώσεως πρέπει να υφίσταται στενός σύνδεσμος ώστε το τελευταίο αυτό αίτημα να είναι παραδεκτό καίτοι δεν έχει προηγηθεί η προ της ασκήσεως της ένδικης προσφυγής διαδικασία (σκέψη 31).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 25 Σεπτεμβρίου 1991, T-5/90, Marcato κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-731, σκέψη 49

Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα-ενάγουσα, βασίζει το αίτημά της αποζημιώσεως στο ότι οι προσβαλλόμενες εκθέσεις βαθμολογίας καταρτίστηκαν καθυστερημένα και είναι ατελείς και εσφαλμένες και στη ζημία που μια τέτοια στάση της Επιτροπής της έχει προκαλέσει. Επομένως, προς στήριξη του αιτήματός της αποζημιώσεως, η προσφεύγουσα-ενάγουσα προβάλλει τις ίδιες παράτυπες ενέργειες με αυτές που την ώθησαν να ζητήσει την ακύρωση των εκθέσεών της βαθμολογίας. Εξ αυτού έπεται

ότι υφίσταται στενός σύνδεσμος μεταξύ του αιτήματος αποζημίωσης και του αιτήματος ακυρώσεως, οπότε του αιτήματος αποζημίωσης της προσφεύγουσας δεν ήταν ανάγκη να προηγηθεί η προ της ασκήσεως της ένδικης προσφυγής διαδικασία (σκέψεις 32 και 33).

Επί της ουσίας

Όσον αφορά τα αιτήματα ακυρώσεως

Η καθυστέρηση που σημειώθηκε στη διαδικασία βαθμολογήσεως δεν είναι ικανή να θίξει, από μόνη της, το κύρος της εκθέσεως στην οποία κατέληξε η διαδικασία αυτή. Μένει ωστόσο να εξεταστεί αν το κύρος των εκθέσεων έχει θιγεί από πρόδηλες πλάνες εκτιμήσεως ή από την έλλειψη αιτιολογίας. Συναφώς, η ύπαρξη της πλάνης που καταμαρτυρεί η προσφεύγουσα-ενάγουσα, δηλαδή το γεγονός ότι οι επίμαχες εκθέσεις δεν αντικατοπτρίζουν ούτε τη διοικητική της κατάσταση ούτε τα πραγματικά της καθήκοντα, δεν στηρίζεται σε κανένα αποδεικτικό στοιχείο (σκέψεις 44 έως 46).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 1η Ιουνίου 1983, 36/81, 37/81 και 218/81, Seton κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1789, σκέψη 14

Όσον αφορά την εκτίμηση «ανεπαρκής» που περιλαμβάνεται στη στήλη «προσαρμογή στις απαιτήσεις της υπηρεσίας» της τελευταίας εκθέσεως βαθμολογίας, εκτίμηση η οποία είναι δυσμενής σε σχέση με την αντίστοιχη εκτίμηση που περιλαμβάνεται στην προηγούμενη έκθεση («μέτρια»), ούτε στο κείμενο της εκθέσεως, ούτε στο κείμενο της γνώμης της επιτροπής ίσης εκπροσωπήσεως όσον αφορά τις εκθέσεις βαθμολογίας, ούτε στο έγγραφο της 18ης Ιουνίου 1993 σχετικά με την κατάρτιση της εκθέσεως περιλαμβάνεται κάποια αιτιολογία σχετικά με αυτή τη δυσμενέστερη, σε σύγκριση με την προμνημονευθείσα, εκτίμηση. Παρόμοια αιτιολογία βρίσκεται μόνο στο έγγραφο της καθής της 13ης Ιανουαρίου 1994 περί απορρίψεως της ενστάσεως της προσφεύγουσας-ενάγουσας. Η υποχρέωση των οργάνων να αιτιολογούν τις αποφάσεις που απευθύνουν στους υπαλλήλους τους μπορεί να εκπληρώνεται ακόμα και στο στάδιο της απορρίψεως της υποβληθείσας κατά των αποφάσεων αυτών ενστάσεως (σκέψεις 47 και 48).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 12 Φεβρουαρίου 1992, T-52/90, Volger κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1992, σ. II-121, σκέψη 36· ΠΕΚ, 17 Μαΐου 1995, T-16/94, Μπενέκος κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. II-335, σκέψη 31

Όσον αφορά τα αιτήματα αποζημιώσεως

Έστω και αν ορισμένα επιχειρήματα της προσφεύγουσας-ενάγουσας αφορούν, κατ' ουσίαν, την ύπαρξη υλικής ζημίας, αυτή περιορίστηκε, με τα ρητά της αιτήματα, στο να ζητήσει την ικανοποίηση της επενεχθείσας σ' αυτήν ηθικής βλάβης (σκέψη 50).

Τα αποσκοπούντα στην αποκατάσταση μιας ζημίας αιτήματα πρέπει να απορρίπτονται εφόσον παρουσιάζουν στενό σύνδεσμο με τα αιτήματα ακυρώσεως που και αυτά έχουν απορριφθεί. Ωστόσο, επιβάλλεται κάποια εξαίρεση από την αρχή αυτή σε περίπτωση όπου, όπως συμβαίνει εν προκειμένω, η απόρριψη των αιτημάτων ακυρώσεως δεν στηρίζεται στην ανυπαρξία παράνομης ενέργειας αλλά εξηγείται αποκλειστικώς από το γεγονός ότι η προσβαλλομένη πράξη δεν θα μπορούσε, έστω και αν ακυρωνόταν, να αντικατασταθεί από άλλη πράξη περισσότερο σύμφωνη προς το κοινοτικό δίκαιο. Σε μια τέτοια περίπτωση, η καθυστέρηση που σημειώθηκε στη σύνταξη της εκθέσεως βαθμολογίας και μεν δεν θέτει υπό αμφισβήτηση το κύρος της πλην όμως μπορεί να αποτελεί υπηρεσιακό πταίσμα ικανό να γεννήσει δικαίωμα αποζημιώσεως υπέρ του οικείου υπαλλήλου. Ένας υπάλληλος ο οποίος διαθέτει έναν παράτυπο και ατελή φάκελο υφίσταται, από το γεγονός και μόνο αυτό, ηθική βλάβη έχουσα σχέση με την κατάσταση αβεβαιότητας και ανησυχίας στην οποία βρίσκεται ως προς το επαγγελματικό του μέλλον (σκέψεις 51 και 52).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 9 Φεβρουαρίου 1988, 1/87, Picciolo κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 711, σκέψη 32· ΠΕΚ, 8 Νοεμβρίου 1990, T-73/89, Barbi κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. II-619, σκέψη 41· ΠΕΚ, 24 Ιανουαρίου 1991, T-27/90, Latham κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-35, σκέψη 49· ΠΕΚ, 19 Οκτωβρίου 1995, T-562/93, Obst κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. II-737, σκέψη 88

Εν προκειμένω, χρειάστηκε να παρέλθουν, αντιστοίχως, τριάμιση έτη και ενάμιση έτος πριν συνταχθούν τα σχέδια των επίδικων εκθέσεων, πράγμα που δεν συμβιβάζεται με τις αρχές της χρηστής διοικήσεως. Ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα-ενάγουσα βρισκόταν, επί τρία και πλέον έτη, σε μια κατάσταση αβεβαιότητας και ανησυχίας. Εξ αυτού έπεται ότι το υπηρεσιακό ππαίσμα της καθής πράγματι προκάλεσε στην προσφεύγουσα-ενάγουσα ηθική βλάβη, πράγμα που της παρέχει δικαίωμα για αποζημίωση (σκέψη 53).

Διατακτικό:

Το Πρωτοδικείο υποχρεώνει την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να καταβάλει στην προσφεύγουσα-ενάγουσα, προς ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που αυτή έχει υποστεί, ποσό ίσο προς 50 000 BFR.

Απορρίπτει κατά τα λοιπά την προσφυγή.